

EVROPSKÝ PARLAMENT

2009 - 2014

Výbor pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin

2011/2308(INI)

11. 4. 2012

NÁVRH ZPRÁVY

o dopadech těžby břidlicového plynu a břidličné ropy na životní prostředí
(2011/2308(INI))

Výbor pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin

Zpravodaj: Bogusław Sonik

OBSAH

	strana
NÁVRH USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU	3
VYSVĚTLUJÍCÍ PROHLÁŠENÍ	8

NÁVRH USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU

o dopadech těžby břidlicového plynu a břidličné ropy na životní prostředí (2011/2308(INI))

Evropský parlament,

- s ohledem na směrnici Evropského parlamentu a Rady 94/22/ES ze dne 30. května 1994 o podmínkách udělování a užívání povolení k vyhledávání, průzkumu a těžbě uhlovodíků¹,
- s ohledem na směrnici Rady 92/91/EHS ze dne 3. listopadu 1992 o minimálních požadavcích na zlepšení bezpečnosti a ochrany zdraví zaměstnanců v těžebním vrtném průmyslu²,
- s ohledem na směrnici Evropského parlamentu a Rady 2006/21/ES ze dne 15. března 2006 o nakládání s odpady z těžebního průmyslu (směrnice o důlních odpadech) a o změně směrnice 2004/35/ES³,
- s ohledem na směrnici Evropského parlamentu a Rady 2008/98/ES ze dne 19. listopadu 2008 o odpadech a o zrušení některých směrnic⁴,
- s ohledem na směrnici Evropského parlamentu a Rady 2011/92/EU ze dne 13. prosince 2011 o posuzování vlivů některých veřejných a soukromých záměrů na životní prostředí⁵,
- s ohledem na směrnici Rady 92/43/EHS ze dne 21. května 1992 o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin (směrnice o stanovištích)⁶,
- s ohledem na směrnici Evropského parlamentu a Rady 2008/1/ES ze dne 15. ledna 2008 o integrované prevenci a omezování znečištění (směrnice IPPC)⁷,
- s ohledem na směrnici Evropského parlamentu a Rady 2004/35/ES ze dne 21. dubna 2004 o odpovědnosti za životní prostředí v souvislosti s prevencí a nápravou škod na životním prostředí (směrnice o odpovědnosti za životní prostředí)⁸,
- s ohledem na směrnici Evropského parlamentu a Rady 2000/60/ES ze dne 23. října 2000, kterou se stanovuje rámec pro činnost Společenství v oblasti vodní politiky (rámcová směrnice o vodě)⁹,
- s ohledem na směrnici Evropského parlamentu a Rady 2006/118/ES ze dne 12. prosince 2006 o ochraně podzemních vod před znečištěním a zhoršováním stavu (směrnice

¹ Úř. věst. L 164, 30.6.1994, s. 3.

² Úř. věst. L 348, 28.11.1992, s. 9.

³ Úř. věst. L 102, 11.4.2006, s. 15.

⁴ Úř. věst. L 312, 22.11.2008, s. 3.

⁵ Úř. věst. L 26, 28.1.2012, s. 1.

⁶ Úř. věst. L 206, 22.7.1992, s. 7.

⁷ Úř. věst. L 24, 29.1.2008, s. 8.

⁸ Úř. věst. L 143, 30.4.2004, s. 56.

⁹ Úř. věst. L 327, 22.12.2000, s. 1.

o podzemních vodách)¹,

- s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 ze dne 18. prosince 2006 o registraci, hodnocení, povolování a omezování chemických látek (REACH), o zřízení Evropské agentury pro chemické látky, o změně směrnice 1999/45/ES a o zrušení nařízení Rady (EHS) č. 793/93, nařízení Komise (ES) č. 1488/94, směrnice Rady 76/769/EHS a směrnic Komise 91/155/EHS, 93/67/EHS, 93/105/ES a 2000/21/ES (nařízení REACH)²,
 - s ohledem na směrnici Evropského parlamentu a Rady 98/8/ES ze dne 16. února 1998 o uvádění biocidních přípravků na trh (směrnice o biocidních přípravcích)³,
 - s ohledem na směrnici 96/82/ES Rady ze dne 9. prosince 1996 o kontrole nebezpečí závažných havárií s přítomností nebezpečných látek (směrnice Seveso II)⁴,
 - s ohledem na své usnesení ze dne 13. září 2011 o řešení otázky bezpečnosti těžby ropy a plynu v pobřežních vodách⁵,
 - s ohledem na zprávu na téma nekonvenčního plynu v Evropě ze dne 8. listopadu 2011, kterou zadalo generální ředitelství pro energii Komise⁶,
 - s ohledem na sdělení, které dne 26. ledna 2012 předalo generální ředitelství pro životní prostředí Komise poslancům Evropského parlamentu ohledně právního rámce EU v environmentální oblasti uplatnitelného na projekty břidlicového plynu,
 - s ohledem na sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů nazvané „Energetický plán do roku 2050“(COM(2011)0885),
 - s ohledem na články 11, 191 a 194 Smlouvy o fungování Evropské unie,
 - s ohledem na článek 48 jednacího řádu,
 - s ohledem na zprávu Výboru pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin a stanoviska Výboru pro rozvoj a Výboru pro právní záležitosti (A7-0000/2012),
- A. vzhledem k tomu, že technologický pokrok posledních let již v některých částech světa nastartoval rychlou těžbu nekonvenčních fosilních paliv v komerčním rozsahu, která výrazně zlepšila zabezpečení dodávek energie, posílila hospodářství jako celek a zvýšila zaměstnanost, konkurenceschopnost a inovace;
- B. vzhledem k tomu, že energetický plán do roku 2050 naznačuje, že velmi významným faktorem transformace energetického systému bude plyn, jelikož přispěje ke snížení emisí;

¹ Úř. věst. L 372, 27.12.2006, s. 12.

² Úř. věst. L 396, 30.12.2006, s. 1.

³ Úř. věst. L 123, 24.4.1998, s. 1.

⁴ Úř. věst. L 10, 14.1.1997, s. 13.

⁵ Přijaté texty, P7_TA(2011)0366.

⁶ TREN/R1/350-2008 lot 1, http://ec.europa.eu/energy/studies/doc/2012_unconventional_gas_in_europe.pdf.

vzhledem k tomu, že Komise uvádí, že novým důležitým zdrojem dodávek v Evropě nebo jejím sousedství se stane břidlicový plyn a další nekonvenční fosilní paliva;

- C. vzhledem k tomu, že dvě hlavní techniky rozšířené při odhalování potenciálu nekonvenčních fosilních paliv, tj. horizontální vrty a hydraulické štěpení, jsou využívány již desítky let;
- D. vzhledem k tomu, že stále ještě probíhá důležitá analýza různých možností a že je stále více třeba dále pokračovat ve výzkumu; vzhledem k tomu, že existence a transparentnost údajů, odebrání vzorků a provádění zkoušek má pro vysoce kvalitní výzkum, od něž by se odvíjela vhodná regulace, mimořádný význam;
- E. vzhledem k tomu, že všechny druhy fosilních paliv a těžby nerostů obnášejí potenciální ohrožení životního prostředí; vzhledem k tomu, že je nezbytné, aby se na jakýkoli rozvoj zdrojů v budoucnu v Evropě uplatňovala zásada předběžné opatrnosti ve snaze tato rizika minimalizovat za pomoci dlouhodobého výzkumu, řádného řízení, regulace a sledování procesu průzkumu a těžby ve všech fázích;

Obecný rámec – regulace, provádění, sledování a spolupráce

1. zdůrazňuje, že bez ohledu na výlučné přednostní právo členských států těžit své energetické zdroje by jakýkoli rozvoj nekonvenčních fosilních paliv měl zajistit spravedlivé a rovné podmínky pro všechny v celé Unii, a to při bezvýhradném dodržení příslušných právních předpisů EU v oblasti ochrany životního prostředí;
2. domnívá se, že s ohledem na to, že nekonvenční fosilní paliva jsou pro laickou veřejnost poměrně novým fenoménem, mělo by být provedeno podrobné posouzení na základě evropského regulačního rámce a případně následně přijata opatření ke zlepšení;
3. zdůrazňuje, že převládající odborné mínění uvádí, že rizika spojená s těžbou nekonvenčních fosilních paliv, z nichž většina je totožná s riziky těžby konvenčních fosilních paliv, lze zmírnit prostřednictvím preventivních opatření, včetně náležitého plánování, zkoušek, používání nových technologií, osvědčených postupů a nepřetržitého shromažďování údajů, sledování a podávání zpráv;
4. vítá předběžné posouzení právního rámce EU v environmentální oblasti uplatnitelného na nekonvenční fosilní paliva, které provedla Komise; naléhavě vyzývá Komisi, aby využila své pravomoci ohledně řádného provedení a uplatňování klíčových právních předpisů EU v oblasti životního prostředí ve všech členských státech;
5. vyzývá Komisi, aby ve spolupráci s členskými státy a příslušnými regulačními orgány zavedla průběžné sledování vývoje v této oblasti a při přezkumu právních předpisů EU týkajících se životního prostředí přijala potřebná opatření;
6. zdůrazňuje, že vhodná regulace průzkumu a těžby nekonvenčních fosilních paliv jednoznačně závisí na odbornosti a zdrojích příslušných vnitrostátních orgánů; vyzývá proto členské státy, aby zajistily patřičnou odbornou přípravu a mezinárodní výměnné programy pro pracovníky příslušných vnitrostátních orgánů a vytvořily koordinační platformu, která by dohlížela nad povinnostmi jednotlivých příslušných orgánů v oblasti

nekonvenčních fosilních paliv;

7. poukazuje na záslužnou práci, již odvedly renomované instituce, především Mezinárodní energetická agentura, aby připravily komplexní referenční dokument uvádějící nejlepší dostupné techniky hydraulického štěpení; vyzývá Komisi, aby v tomto směru spolupracovala s členskými státy, Mezinárodní energetickou agenturou a asociacemi průmyslu;
8. vyzývá vnitrostátní orgány, aby přezkoumaly platnou vnitrostátní právní úpravu pro budování vrtů pro konvenční fosilní paliva a tato ustanovení novelizovaly tak, aby pokrývala specifika těžby nekonvenčních fosilních paliv;
9. uznává, že odvětví nese primární odpovědnost za reakci na nehody; vítá pokrok, k němuž v odvětví z hlediska nastolení vysokých standardů ochrany životního prostředí a bezpečnosti došlo; zdůrazňuje, že je důležité, aby se prostřednictvím pravidelných inspekcí uskutečňovaných vyškolenými odborníky sledovalo, jak odvětví právní úpravu dodržuje;
10. vyzývá Komisi, aby zavedla možnosti financování výzkumných projektů týkajících se technologií nekonvenčních fosilních paliv zlepšujících životní prostředí v rámci programů EU v oblasti výzkumu a vývoje, jako jsou Horizont 2020 a Evropský strategický plán pro energetické technologie (plán SET); naléhavě vyzývá podniky a akademické instituce se sídlem v EU, aby rozvinuly odpovídající programy spolupráce v oblasti výzkumu a vývoje, které by přinesly větší bezpečnost při průzkumu a těžbě;

Environmentální aspekty hydraulického štěpení

11. uznává, že pro plánování a metodu těžby jsou určující typy hornin přítomné v daném regionu; požaduje, aby bylo povinné získat před zahájením geologické analýzy hlubinné i mělké geologie potenciální břidlicové oblasti předběžné povolení, které by zahrnovalo zprávy o veškeré minulé či současné těžební činnosti v daném regionu;
12. uznává, že hydraulické štěpení obnáší používání poměrně velkých objemů vody; poukazuje však na to, že tento objem není nijak velký ve srovnání s potřebami ostatních průmyslových činností; zdůrazňuje, že je zapotřebí předem vytvořit plány získávání vody odvíjející se od hydrologické situace daného místa;
13. domnívá se, že vzhledem k hloubce, v níž hydraulické štěpení probíhá (více než 3 kilometry), je z hlediska zabránění kontaminace spodní vody nejdůležitější integrita vrtu a kvalita pláště a cementace;
14. zdůrazňuje, že účinná prevence vyžaduje soustavné sledování přísného dodržování stanovených nejvyšších standardů a postupů při budování vrtné sondy; zdůrazňuje, že jak odvětví, tak příslušné orgány by měly zajistit pravidelnou kontrolu kvality integrity pláště a cementace;
15. doporučuje, aby byly ve spolupráci provozovatelů, regulačních orgánů a záchranných složek vypracovány standardizované plány reakce na krizové situace a vytvořeny specializované týmy pro reakci na tyto situace;

16. domnívá se, že recyklace vody v uzavřeném oběhu v místě při využití ocelových skladovacích nádrží představuje z hlediska životního prostředí nejšetrnější způsob, jak nakládat se zpětně vytékající vodou při minimalizaci jejího objemu, nebezpečí povrchových úniků a nákladů/přepravy/poškození silnic při převozu vody za účelem jejího vyčištění;
17. požaduje, aby byly ze strany provozovatelů ve spolupráci s příslušnými orgány přísně dodržovány platné normy pro čištění odpadních vod a povinné vodohospodářské plány;
18. domnívá se, že by měla být stanovena bezpodmínečná povinnost deklarovat chemické složení štěpné kapaliny; je toho názoru, že by od provozovatelů měla být vyžadována plná transparentnost a zveřejňování informací;
19. konstatuje, že vrtné plochy s více horizontálními vrty zmenšují využívání půdy a narušení krajiny;

Účast veřejnosti a místní podmínky

20. uznává, že těžební činnost může dočasně zhoršit životní podmínky, a proto vyzývá, aby byla přijata potřebná opatření, zejména ze strany odvětví, k minimalizaci nepříznivých důsledků takové činnosti;
21. domnívá se, že by účast veřejnosti měla být zajištěna prostřednictvím vhodných veřejných informačních kampaní před průzkumem a prostřednictvím veřejných konzultací před zahájením těžební fáze; požaduje větší informovanost a veřejné vzdělávání o otázkách nekonvenčních fosilních paliv, s cílem zajistit porozumění regulaci těchto činností a jejího přijetí a důvěry v ní u veřejnosti;
22. v této souvislosti vítá přiděl rozpočtových prostředků na tento dialog s veřejností v rámci rozpočtu EU na rok 2012 a vybízí členské státy, aby tyto finanční prostředky využily k lepší informovanosti občanů, kteří žijí v oblastech s potenciálem pro těžbu nekonvenčních fosilních paliv;
23. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě a Komisi a parlamentům členských států.

VYSVĚTLUJÍCÍ PROHLÁŠENÍ

Významným faktorem transformace energetického systému bude jako prostředek napomáhající snížení emisí u stávajících technologií přinejmenším až do roku 2030 nebo 2035 plyn. Potenciálními novými důležitými zdroji dodávek v Evropě nebo jejím sousedství se stal břidlicový plyn a další nekonvenční zdroje plynu. Tak se vyjádřila i Komise ve svém energetickém plánu do roku 2050 (**sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů – Energetický plán do roku 2050**, COM(2011)0885).

V tomto dokumentu Komise uznává, že vzhledem k poklesu produkce konvenčního plynu bude Evropa nucena spoléhat se vedle domácí produkce zemního plynu a potenciálního využití břidlicového plynu z vnitrostátních zdrojů i na významný dovoz plynu a že společně s příspěvkem k integraci vnitřního trhu břidlicový plyn rozptýlí obavy ze závislosti EU na dovozu.

V posledních letech způsobila těžba „nekonvenčních“ uhlovodíků, zejména břidlicového plynu, ale i břidličné ropy, dosud nevídané a radikální změny na světových trzích s energií. Vzrostl zejména podíl břidlicového plynu – ze zhruba 1,4 % trhu s plynem ve Spojených státech v roce 2000 na přibližně 17 % v roce 2011. Jsou přepracovávány světové ceny plynu a příslušné obchodní vzorce, což má zřetelný dopad na EU.

Revoluce v podobě břidlicového plynu se poměrně rychle šíří světem. Podle některých odhadů přesahují rezervy břidlicového plynu v EU 56 tisíc miliard kubických metrů, z čehož zhruba 14 tisíc miliard kubických metrů je technicky vytěžitelných. To odpovídá norským konvenčním zásobám o objemu 2 215 miliard kubických metrů a roční produkci 104 miliard kubických metrů, přičemž roční spotřeba domácího a dovezeného konvenčního plynu v EU činí zhruba 522 miliard kubických metrů.

Je sice příliš brzy na závěry o tom, zda výrazný objem plynu lze v EU vytěžit ekonomicky výhodně, řada členských států ovšem udělila k průzkumu břidlicového plynu povolení a v případě příznivých výsledků se připravuje na těžbu.

Kromě konvenčních vertikálních vrtů a moderních průzkumných metod využívajících počítače jsou pro udržitelnou produkci břidlicového plynu a břidličné ropy klíčové dvě moderní technologie – horizontální vrty a hydraulické štěpení. Horizontální vrty spočívají v provedení vertikálních vrtů do hloubky zpravidla přesahující dva kilometry, které jsou dále horizontálně prodlouženy podél geologických útvarů až na délku tří nebo více kilometrů.

Hydraulické štěpení je vysoce vyžralá a vyzkoušená technologie, která byla od roku 1947 použita pro 1,2 milionu vrtů, zejména v Kanadě a Spojených státech, přičemž v Evropě se používá třicet let (v poslední době v Německu, Švédsku, Polsku, Španělsku, Dánsku a Spojeném království). Je využívána k těžbě uhlovodíků v EU a je či v budoucnu bude masivně využívána v řadě zemí po celém světě, včetně Argentiny, Číny, Ukrajiny a Indie.

Nehledě na tuto situaci je důležité sledovat režimy regulace a postupy po celém světě a také identifikovat a řešit obavy z dopadů těžby břidlicového plynu a břidličné ropy na životní prostředí. Ty se týkají především možné vysoké spotřeby vody, možného chemického znečištění útvarů spodních vod, zejména pitné vody, nakládání s odpadními vodami a ohrožení povrchových vod,

ukládání důlního odpadu, krajnotvorných dopadů, seismických vlivů a případných důsledků pro emise skleníkových plynů.

Nutno konstatovat, že žádné oficiální či jiné renomované zdroje neprokázaly jakoukoli systematickou souvislost mezi těžbou břidlicového plynu a břidličné ropy a dopady na zdraví lidí nebo zvířat. Žádné oficiální či jiné renomované zdroje na celém světě neprokázaly případ, kdy by hydraulické štěpení vedlo ke znečištění pitné vody.

Je však třeba zároveň zdůraznit, že žádná lidská činnost nemůže být zcela bez rizika. Cílem regulace musí být minimalizace dopadu na životní prostředí a nalezení vhodné rovnováhy ve světle vědeckých a statistických údajů a při plném zohlednění rizik a přínosů (včetně zahrnutí alternativ). Veřejná diskuse byla bohužel poznamenána záměrným potlačováním některých údajů a přílišnou extrapolací hypotetických či ojedinělých nehod na veškerou těžbu břidlicového plynu či břidličné ropy.

Proto by Komise a příslušné vnitrostátní orgány měly i nadále zkoumat potenciální dopady na životní prostředí, ovšem na základě vědeckých a statisticky podložených údajů vycházejících z členských států a renomovaných světových zdrojů. Neměly by se spoléhat na ideologicky předpojaté akademické pracovníky.

Komise a příslušné vnitrostátní orgány by měly podporovat maximální transparentnost a poskytování informací veřejnosti na základě prokázaných vědeckých a statistických údajů a na srovnávacím posouzení rizik a přínosů, včetně kontextového posouzení.

Regulace, provádění, sledování a spolupráce

Smlouva o fungování Evropské unie v čl. 194 odst. 2 výslovně uvádí, že členské státy mají svrchované právo na volbu skladby energie a vydání licencí a dalších povolení pro průzkum a těžbu zdrojů uhlovodíků je výsadním právem členského státu.

Těžba břidlicového plynu a břidličné ropy podléhá v EU stejným zásadám jako další druhy těžby, například uhlí, konvenčního plynu a ropy, vody a geotermální energie, nebo podzemní činnosti, například vstříkávání CO₂ za účelem dobývání plynu a ropy, skladování rezerv ropy a plynu a ukládání CO₂ pro účely zachycování a ukládání uhlíku.

Komise se domnívá, že nekonvenční uhlovodíkové projekty zahrnující kombinované využití rozvinutých technologických procesů, jako jsou horizontální vrty a hydraulické štěpení, podléhají právním předpisům EU v oblasti ochrany životního prostředí od fáze plánování do fáze ukončení provozu, přičemž lze v zásadě uplatnit 36 nástrojů a osm směrnic. Komise potvrdila, že stávající právní předpisy EU a vnitrostátní předpisy uspokojivě pokrývají všechny aspekty těžby břidlicového plynu a břidličné ropy.

Podle uplatnitelné směrnice EIA (směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/92/EU o posuzování vlivů některých veřejných a soukromých záměrů na životní prostředí) a směrnice o důlních odpadech má veřejnost právo být konzultována. Jakmile je zahájena těžba, příslušné nástroje EU opravňují k provádění revizí a v případě nutnosti i revizím povolení. Příslušné vnitrostátní orgány mají povinnosti v oblasti sledování a v případě porušení lze těžbu zakázat.

Platí, že účinnost právních předpisů EU a členských států zásadně závisí na účinnosti příslušných vnitrostátních orgánů, členské státy tedy musí v souvislosti s vyhlídkami na těžbu břidlicového plynu a břidličné ropy věnovat pozornost posilování své kapacity v oblasti regulace, sledování a vymáhání.

Jakákoli nová právní úprava EU destabilizuje současnou síť režimů na úrovni EU i jednotlivých států, vzdálí je stávajícímu bezpečnému přístupu a zvýší jak riziko mezer, tak riziko nadměrného legislativního pokrytí. Komise a příslušné vnitrostátní orgány by měly sledovat změny v technologii po celém světě za účelem posuzování přiměřenosti a účinnosti po celou dobu platnosti stávajících právních předpisů a neustále po dobu regulační praxe.

Informace jsou již dnes sdíleny v rámci EU a celosvětově Komisí, příslušnými vnitrostátními orgány a průmyslovými skupinami. Výrazného vzájemného přínosu lze dosáhnout v případě, že bude věnována větší pozornost sdílení osvědčených postupů a regulačních zkušeností, včetně statistického sledování využívání a dopadu vyvíjejících se technologií.

Komise a příslušné vnitrostátní orgány by měly věnovat mimořádnou pozornost zkušenostem nasbíraným za desítky let příkladnými regulačními orgány v Severní Americe, jako jsou British Columbia Oil, Gas Commission a Energy Resources Conservation Board of Alberta. Je třeba uvítat iniciativy subjektů, jako je Canadian Association of Petroleum Producers, při definování osvědčených postupů v oblasti hydraulického štěpení nebo Mezinárodní energetické agentury, která měla za cíl definovat osvědčené postupy v oblasti břidlicového plynu a břidličné ropy.

Příslušné vnitrostátní orgány by měly shromažďovat a sdílet hlášení o nehodách s patřičným zohledněním obchodní citlivosti informací, tak aby bylo možné záhy vyvodit poučení a závěry. Komise by s ohledem na odstranění administrativní zátěže měla posoudit účinnost jednotlivých existujících informačních toků mezi příslušnými vnitrostátními orgány.

Environmentální aspekty hydraulického štěpení

Vodní zdroje

Voda je zásadní složkou těžební kapaliny a získávání a spotřeba velkého objemu vodních zdrojů může v dané oblasti ovlivnit ekologický a kvantitativní stav povrchových i podzemních zdrojů, přičemž snížení kvantity a toku vody může ovlivnit její kvalitu a související ekosystémy.

Břidlicový plyn patří z hlediska spotřeby vody mezi nejšetnější zdroje energie. Navzdory médií vyvolávanému dojmu je objem vody potřebný k těžbě ve srovnání s ostatními způsoby minimální. Dle odborných odhadů je ve Spojeném království k výrobě 9 miliard kubických metrů břidlicového plynu ročně (zhruba 10 % současné roční spotřeby plynu ve Spojeném království) zapotřebí 1,25–1,65 milionu m³ vody, tedy 0,14–0,18 % současné roční spotřeby vody v odvětví (905 milionů m³, nepočítáme-li výrobu elektrické energie).

Komise a příslušné vnitrostátní orgány by nicméně měly sledovat potenciální využití vodních zdrojů pro těžbu v rámci dané vnitrostátní ekonomiky, v kontextu jiných a alternativních užití. Výrobci by měli ještě víc snížit užívání vody při štěpení a současně hledat řešení, které by nevyžadovalo užití čerstvé vody, a maximalizovat opětovné použití vody. Příslušné vnitrostátní orgány by měly i nadále v rámci regulační činnosti věnovat pozornost dopadům těžby na

dostupnost a kvalitu vodních zdrojů.

Potenciálně nebezpečné látky

V EU by se měly vyřešit některé obavy týkající se rizika úniku uhlovodíků, těžební kapaliny a dalších látek do vodní soustavy a do ovzduší.

Hydraulické štěpení probíhá v hloubce zhruba dvou kilometrů a vzestupné šíření uhlovodíků a těžebních kapalin z takové hloubky je prakticky nemožné. Žádné oficiální ani renomované zdroje na celém světě opět neprokázaly žádný případ, kdy by hydraulické štěpení vedlo ke znečištění pitné vody.

Chemické látky, které v současné praxi tvoří zhruba 0,5 % těžebních kapalin, jsou tvořeny aditivami používanými v domácnostech, přičemž mezi jednotlivými výrobci a průmyslovými skupinami vzniká trend dobrovolně navrhnout, a v případě orgánů nařídit, aby byly plně zveřejňovány údaje o složení těžebních kapalin. Provozovatelé přijímají opatření k vyloučení jakýchkoli potenciálně nebezpečných aditiv.

Účinné nakládání s vodou a její konečné uložení je nicméně rozhodně zásadní, zejména co se týče zpětně vytékající vody, která může obsahovat vysoké koncentrace solí. Příslušné orgány by měly pozorně sledovat uplatňování regulačních postupů, pokud jde o pláště a cementaci vrtů.

Komise by měla navrhnout osvědčené postupy a příslušné vnitrostátní orgány by měly ukládat povinnost, pokud jde o odstranění potenciálně nebezpečných složek a bezvýjimečné zveřejnění informací o složení těžebních kapalin a jejich objemu, a to cestou veřejně dostupných elektronických prostředků.

Účast veřejnosti a místní podmínky

Těžba může přinést řadu důsledků v průběhu času, jako je dopad v raných fázích prostřednictvím naftových či zemním plynem poháněných motorů používaných pro vrtná zařízení a čerpadla a při těžbě pomocí čerpadel a kompresorů. Například vrtná plocha s osmi vrty si během zhruba 6 měsíců před těžbou vyžádá čtyři až šest tisíc jízd nákladních automobilů. Typický prodejní komplex obsluhuje ročně 15 až 25 tisíc jízd nákladních automobilů po dobu neurčitou. Stejně jako v případě jiných dopadů na životní prostředí je třeba mít na paměti kontext a srovnatelná řešení.

Okamžikem zahájení těžby klesá narušení na minimum, povrchové zařízení aktivního vrtu pokrývá plochu několika čtverečních metrů a výroba je nehlučná. Na rozdíl od většiny ostatních těžebních a průmyslových postupů nezanechává vrt břidlicového plynu či břidličné ropy odstraněný z provozu žádné stopy na povrchu krajiny. Taková potenciální narušení musí posoudit příslušné vnitrostátní orgány v rámci své regulační činnosti, a zejména v rámci používání směrnice EIA.

Účast veřejnosti by měla být zajištěna prostřednictvím vhodných informačních kampaní a veřejných konzultací v prvotních fázích před zahájením průzkumu. Požaduje se větší informovanost a vzdělávání veřejnosti v otázkách nekonvenčních fosilních paliv ve snaze zajistit porozumění, přijetí a důvěru v tyto činnosti mezi veřejností. Nutno zdůraznit, že těžba nekonvenčních fosilních paliv může být často velkou příležitostí k posílení ekonomiky, zvýšení zaměstnanosti a rozvoji některých regionů EU.

